

Výroční zpráva ÚČJTK FF UK za rok 2008

1. Obecné informace o základní součásti

název základní součásti	Ústav českého jazyka a teorie komunikace
zajišťované studijní obory	Český jazyk a literatura (pětileté magisterské studium, bakalářské studium; společně s Ústavem české literatury a literární vědy); čeština v komunikaci neslyšících (bakalářské studium), český jazyk (doktorské studium)
podíl na výuce jiných oborů	Nederlandistika; lingvistika a fonetika; fonetika; slavistika; čeština pro cizince; celofakultní základ
hlavní odborné a pedagogické zaměření	Synchronní a diachronní bohemistika ze strukturního a funkčního úhlu pohledu, kognitivní lingvistika, teorie textu a komunikace; pedagogická lingvistika a didaktika jazyka; český znakový jazyk a komunikace neslyšících

2. Pedagogické působení členů základních součástí v zahraničí

jméno pracovníka	zahraniční instituce, kde vyučoval	předmět/rozsah výuky
prof. PhDr. Petr Mareš, CSc.	Humboldt-Universität zu Berlin	25 hodin – současná česká gramatika a stylistika
Doc. PhDr. Eva Hošnová, CSc.	Humboldt-Universität zu Berlin	1 týden – současná česká gramatika

3. Pedagogické působení zahraničních odborníků na základní součásti

jméno pracovníka	jeho mateřská zahraniční instituce	předmět/rozsah výuky
Eva Filippová, Ph.D.	University of Toronto, Kanada	26 hodin – diskurzni a řečové žánry

4. Pedagogická spolupráce s jinými českými vysokoškolskými nebo akademickými institucemi

název instituce/jména pracovníků	obor, na němž externisté z uvedené instituce působili
Filozofický ústav AV ČR	PhDr. Věra Schiffferová, CSc. Čeština v komunikaci neslyšících
Ústav pro jazyk český AV ČR	PhDr. Milan Harvalík, Ph.D. Český jazyk a literatura
Ústav pro jazyk český AV ČR	PhDr. Jana Hoffmannová, DrSc. Český jazyk a literatura
Ústav pro jazyk český AV ČR	PhDr. Světlá Čmejrková, DrSc. Český jazyk a literatura
Ústav pro jazyk český AV ČR	PhDr. Petr Nejedlý Český jazyk a literatura
Ústav pro jazyk český AV ČR	PhDr. Milada Homolková, Ph.D. Český jazyk a literatura
Ústav pro jazyk český AV ČR	Mgr. Jan Chromý Český jazyk a literatura
MFF UK	Mgr. Magda Ševčíková Český jazyk a literatura

5. Další významné pedagogické aktivity základní součásti: stav akreditací – podané/získané, kurzy CŽV a U3V – restituované

Byla ukončena reakreditace doktorského studia v oboru český jazyk. ÚČJTK spolu s ÚČLLV pořádal kurs CŽV Uvedení do jazykovědné a literárněvědné bohemistiky (především pro maturanty se zájmem o filologické studium – 9. ročník). Probíhal kurs U3V Čeština včera, dnes a zítra. Byl realizován kurs pro studenty nebohemitických oborů na FF UK, nazvaný Český jazyk pro odborný diskurs. Pracovníci ÚČJTK se podíleli na

výuce češtiny pro cizince, aktivně se účastnili řady seminářů a workshopů a proslavili množství přednášek na domácích odborných i popularizačních fórech. CD-ROM Slovník český jazyk – český znakový jazyk: Školská jazykovědná terminologie pro 1. a 2. stupeň základních škol (2008), jehož autory jsou vyučující oboru Čeština v komunikaci neslyšících, získal 1. cenu za elektronický slovník v soutěži Slovník roku 2009. Prof. PhDr. Alena Macurová, CSc. získala cenu Evropský učitel jazyků roku 2008 za vzdělávací a publikační činnost zaměřenou na jazyk a komunikaci neslyšících.

6. České vědecké granty řešené v roce 2008

název grantu	poskytovatel	řešitel	anotace grantu
VZ Jazyk jako lidská činnost, její produkt a faktor	MŠMT ČR	doc. Zd. Starý (ÚLUG), za ÚČJTK 16 osob	ÚČJTK se na VZ podílí projektem Problémy porozumění jazyku a světu – různé jazykové konceptualizace světa a projektem Analýza školní a mediální komunikace.

7. Další české granty řešené v roce 2008 (transformační/rozvojové apod.)

název grantu	poskytovatel	řešitel	anotace grantu
Vzdělanost k integraci neslyšících	MŠMT ČR	prof. PhDr. Alena Macurová, CSc.	Rozvojový projekt oboru Čeština v komunikaci neslyšících

8. Podíl na grantech jiných domácích a zahraničních

název grantu	řešitelské pracoviště	řešitel za FF UK	anotace podílu FF na grantu
Nové metody vyššího profesního vzdělávání sluchově postižených	ESF - Katedra speciální pedagogiky Univerzity Hradec Králové	prof. PhDr. Alena Macurová	přednášky (učební texty)

9. Případná další spolupráce se zahraničím mimo granty (spolupráce institucí a/nebo projekty přímo nefinancované)

zahraniční instituce nebo projekt /země	řešitel za FF UK	obecná anotace výstupů FF v r. 2008
University of Wisconsin, USA	PhDr. Ivana Bozděchová, CSc., PhDr. Jasňa Pacovská, CSc., PhDr. Irena Vaňková, CSc.	spolupráce s As. Prof. Davidem Danaherem – konzultace, hostování
Uniwersytet Warszawski, Polsko	PhDr. Ivana Bozděchová, CSc., PhDr. Jasňa Pacovská, CSc., PhDr. Irena Vaňková, CSc.	dlouhodobá spolupráce v oblasti kognitivní lingvistiky se zaměřením na problematiku jazykového obrazu světa – pravidelné výměnné konference
Uniwersytet Lublin, Polsko	PhDr. Ivana Bozděchová, CSc., PhDr. Jasňa Pacovská, CSc., PhDr. Irena Vaňková, CSc.	dlouhodobá spolupráce v oblasti kognitivní a kulturní lingvistiky
Gallaudet University, USA	prof. PhDr. Alena Macurová, CSc.	Příprava meziuniverzitní dohody k výměně studentů oboru ČNES
Institut für Slavistik, Universität Leipzig, SRN; Uniwersytet Wrocławski, Polsko	prof. PhDr. Petr Mareš, CSc.	příprava mezinárodní konference studentů a doktorandů Interfaces
University of Tromsø, Norsko	PhDr. Ivana Bozděchová, CSc., PhDr. Jasňa Pacovská, CSc., PhDr. Irena	spolupráce s Prof. Laurou Jandou

zahraniční instituce nebo projekt /země	řešitel za FF UK	obecná anotace výstupů FF v r. 2008
	Vaňková, CSc.	– konzultace, hostování
Lunds Universitet, Švédsko	PhDr. Ivana Bozděchová, CSc., PhDr. Jasňa Pacovská, CSc., PhDr. Irena Vaňková, CSc.	spolupráce formou konzultací a publikační činnosti s As. Prof. Janou Holšánovou a s Prof. Kennethem Holmquistem – zaměřeno na kognitivní výzkumy v oblasti kognitivní vědy
Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Piliscaba, Maďarsko	Mgr. Alena A. Fidlerová, Ph.D.	dlouhodobá spolupráce s Mgr. Andorem Mészáros, Ph.D. – zaměřeno na diachronní studium češtiny

10. Pořádání vědecké konference/semináře

název	datum konání	počet účastníků		anotace (max. 50 slov)
		domáci/zahraniční		
21. česko-polská konference	10.–12. 11. 2008	19	9	pořadatel ÚČJTK spolu s ÚČLLV, 8 členů pracoviště vystoupilo s referáty
24. workshop Žďárek	28.–30. 11. 2008	39	4	Workshop se konal v Jilemnici za účasti studentů, doktorandů a pedagogů nejen z ÚČJTK, předneseno bylo 20 referátů.

11. Účast členů základní součásti na mezinárodních vědeckých konferencích

jméno účastníka	název konference	místo/datum konání		téma referátu a/nebo anotace účasti
PhDr. Ivana Bozděchová, CSc.	21. česko-polská konference	FF UK Praha	12.11. 2008	Obraz lidského těla v lékařském názvosloví
PhDr. Ivana Bozděchová, CSc.	2. národního setkání bohemistů v Bulharsku	Plovdiv	25.11. 2008	K problematice současné české terminologie
PhDr. Ivana Bozděchová, CSc.	Mezinárodní konference na téma Interkulturní dialog – tradice a perspektivy	Plovdiv	27. 11. 2008	Intertextovost, interpretace a překlad uměleckého textu
prof. PhDr. Alena Macurová, CSc.	DeafDays 2008	Bratislava	9.–14. 9. 2008	Vzdělanost: cesta k integraci neslyšících
prof. PhDr. Petr Mareš, CSc.	Plurilinguisme en histoire	Paříž (Francie)	červen 2008	Czech and German in Czech Literature of the 19th Century
prof. PhDr. Petr Mareš, CSc.	Ty, já a oni v jazyce a v literatuře	Ústí nad Labem	září 2008	Já a ty v recenzích počítačových her
PhDr. Jasňa Pacovská, CSc.	21. česko-polská konference	Praha	11. 11. 2008	Stereotyp jako opora i překážka – dva různé (?) pohledy na stereotyp českého učitele
PhDr. Jiří Rejzek, Ph.D.	14. mezinárodní kongres slavistů	Ohrid	10.–16. 9. 2008	K vývoji psl. kt
Mgr. Alena A. Fidlerová, Ph.D.	František Matouš Klácel: filosof, spisovatel a novinář	Česká Třebová	24.–26. 9. 2008	František Matouš Klácel a filozofie (českého) jazyka
Mgr. Alena A. Fidlerová, Ph.D.	IX. mezinárodní setkání mladých lingvistů	Olomouc	12.–14. 5. 2008	Písařský pravopisný úzus v raném novověku
PhDr. Lucie Šúchová	IX. mezinárodní setkání mladých lingvistů	Olomouc	12.–14. 5. 2008	Český znakový jazyk – malování do vzduchu? Ikoničnost v českém znakovém jazyce
PhDr. Irena	21. česko-polská	Praha	10. 11. 2008	„Buďte v pohodě!“ Sonda do

jméno účastníka	název konference	místo/datum konání		téma referátu a/nebo anotace účasti
Vaňková, CSc.	konference			dnešního českého jazykového obrazu světa
Bc. Radka Nováková, Bc. Petr Vysuček	21. česko-polská konference	Praha	11. 11. 2008	Konceptualizace smyslů v českém znakovém jazyce
Mgr. Eva Lehečková	21. česko-polská konference	Praha	11. 11. 2008	Pojetí přirozeného porodu v medicínském a alternativním diskurzu
Mgr. Lucie Saicová Římalová, Ph.D.	21. česko-polská konference	Praha	12. 11. 2008	Pýcha v českém jazykovém obrazu světa
PhDr. Jiří Rejzek, Ph.D.	21. česko-polská konference	Praha	12. 11. 2008	Kontinuanty psl. *jędza –emoce, nemoce, zosobněné zlo

12. Významné jednotlivé přednášky členů základní součásti v zahraničí (mimo souvislou výuku a referáty na vědeckých konferencích)

Jméno přednášejícího	instituce, kde se přednáška konala	název přednášky
Mgr. Robert Adam, Ph.D.	Institut für Slawistik, Friedrich-Humboldt Universität Jena, Německo	Vývoj v morfologii češtiny na počátku 21. století
Doc. PhDr. Eva Hošnová, CSc.	Institut für Slawistik, Friedrich-Humboldt Universität Jena, Německo	Grundprinzipien der gegenwaertigen tschechischen Wortfolge Zu den Grundprinzipien der tschechischen Wortfolge in den tschechisch geschriebenen Texten aus der 1. Haelfte des 19. Jahrhundert
PhDr. Ivana Bozděchová, CSc.	Sofijská univerzita Klimenta Ohridského v Sofii	O dynamice současné slovní zásoby a slovtvorby

13. Přednášky zahraničních odborníků na základní součásti (nejde o pravidelnou výuku)

jméno přenášejíciho	mateřská instituce/země	název přednášky
Prof. Jiřina van Leeuwen-Turnovcová	Institut für Slawistik, Friedrich-Humboldt Universität Jena, Německo	Konceptualizace pravé a levé

14. Doktorské práce obhájené v r. 2008

jméno doktoranda	obor	název práce
Mgr. Alena Fidlerová	český jazyk	Raněnovověké rukopisy v českých muzeích a možnosti jejich využití pro výzkum českého jazyka a literatury 17. a 18. století.
Mgr. Mi-Young Park, Ph.D.	český jazyk	Česko-korejský slovník.
Mgr. Sandra Nikulceva	český jazyk	Česko-lotyšský slovník.

15. Významné vědecké monografie vydané v roce 2008 (max. 5 titulů)

	autor		název	místo vydání	nakladatel	ISBN	počet stran
1	Jiří	Rejzek	The Proto-Slavic Word-Initial	Praha	Nakladatelství	978-80-246-	120

	autor		název	místo vydání	nakladatel	ISBN	počet stran
	jméno /	příjmení					
			x-		Karolinum	1356-7	

16. Významné vědecké sborníky vydané v roce 2008 (max. 5 titulů)

	název	anotace	místo vydání	nakladatel	ISSN/ISBN	počet stran
1	Čeština doma a ve světě	ČDS je časopis vydávaný v ÚČJTK.	Praha	UK FF	1210-9339	299
2	8. číslo časopisu pro mezioborová bohemistická studia Slovo a smysl, roč. IV, 2007 (vyd. 2008)	ed. PhDr. Jasňa Pacovská, CSc., PhDr. Irena Vaňková, CSc.	Praha	Academia	1214-7915	360

17. Další významné vědecké výstupy v roce 2008 (max. 5)

	autor		název/popis výstupu	forma zveřejnění	další relevantní údaje
	jméno /	příjmení			
1	Eva Jan	Lehečková Chromý	Rozhovory s českými lingvisty I.	tiskem	Praha: Dauphin, 978-80-7272-107-8, 379 s.

Datum a podpis vedoucího základní součásti: